

Delårsbokslut 2022

Samhällsbyggnadsnämnden

ALINGSÅS
KOMMUN

Innehåll

Verksamhet	3
Måluppföljning	6
Uppdrag	11
Uppföljning av omedelbara åtgärder	11
Uppföljning av internkontroll	12
Ekonomi skattefinansierade verksamheter	14
Drift	14
Investeringar	17
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	19
Ekonomi avfallsverksamheten	20
Drift	20
Investeringar	22
Ekonomi VA-verksamheten	24
Drift	24
Investeringar	28
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	29
Personaluppföljning	32
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	32
Arbetsmiljö	32
Sjukfrånvaro	33
Ordlista	34
Verksamhetsbegrepp	34
Ekonomitermer	37

Verksamhet

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde omfattar planering av den fysiska miljön och att anlägga, utveckla och underhålla exempelvis gator, torg, trottoarer, parker och naturmark som tillsammans utgör det offentliga rummet. Ansvaret innefattar även teknisk infrastruktur i form av vatten och avlopp. Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller även samhällsservice inom en rad områden så som hämtning och mottagning av avfall, vinterväghållning, kart- och mätningsteknisk service (GIS), parkeringstillstånd för funktionshindrade och tillstånd för upplåtelse av allmän plats. Under nämndens ansvarsområde ligger också produktion och distribution av dricksvatten samt hantering av spill- och dagvatten som renas i avloppsreningsverk eller dagvattenanläggningar. Nämnden ansvarar därmed för att tillhandahålla god samhällsservice dygnet runt, årets alla dagar.

All verksamhet ska utgå från Vision 2040:

"Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla."

Visionen är grunden för nämndens och hela kommunens långsiktiga styrning och genomsyrar de fokusområden samt de mål som nämnden arbetar med under 2022.

I nämndens budget identifierades följande fokusområden:

- Säkerställa att byggnader med högt kulturmiljövärde bevaras och underhålls genom utökad tillsyn.
- Fortsätta arbetet med att bygga om Nollhaga reningsverk.
- Arbeta för en effektivare samhällsbyggnadsprocess.
- Fortsätta förbättra företagsklimatet och servicen till alingsåsaren.
- Genomföra åtgärder för att minska koldioxidutsläppen.

Tillsyn

En erfaren bebyggelseantikvarie har anställts under våren förutom den byggnadsinspektör som sedan förra året är avsatt att arbeta heltid med bygglovstillsyn. Detta innebär att tiden för bygglovstillsyn har ökat jämfört med tidigare år. Antalet tillsynsbeslut har ökat med 16 %. En tillsynsplan har tagits fram på bygglovsenheten som beslutades av samhällsbyggnadsnämnden i mars. Där framgår tillsynsbehoven för bland annat olovligt byggande, ovårdade byggnader, ventilationsanläggningar och hissar. Av planen framgår också vilket tillsynsarbete som prioriteras under 2022.

Nolhaga reningsverk

Inkommande elkraft till reningsverket har byggts om och ny anläggning togs i drift under sommaren. Hälften av slamskraporna i eftersedimenteringen har ersatts med nya skrapor och andra hälften kommer att ersättas under nästa sommar.

Effektivare samhällsbyggnadsprocess

Under första delen av året har förvaltningen arbetat vidare med att implementera och utvärdera de processer som kom på plats under föregående år. Planverksamheten har arbetat enligt den effektiviserade planprocessen för att hålla takten i den politiskt antagna planprioriteringen. Arbeta med att uppdatera Stadsmiljöprogram samt med att utveckla Stora Torget till en attraktiv plats har påbörjats och likaså har en plan för utveckling av kommunens lekplatser tagits fram.

Bygglovsenheten fortsätter att arbeta för en tidig dialog för att ytterligare minska de upplevda handläggningstiderna och uppnå ökad nöjdhet hos de sökande. Den faktiska handläggningstiden från komplett ansökan till beslut hålls i genomsnitt långt under lagstadgad tid och bygglovsrabatter på grund av lång handläggningstid behöver sällan ges. Det finns i dagsläget ingen bygglovskö och alla ärenden granskas inom en vecka från ankomstdatum.

Företagsklimat och service

Bygglovsrådgivningen är under telefontiden bemannad med dubbelt så många handläggare jämfört med föregående år vilket innebär att väntetiden minskat avsevärt. Medborgare och företagare har åter möjlighet till service och rådgivning på bygglovsenhetens kontor. Under hösten kommer ytterligare insatser att göras för att öka kundnöjdheten genom ökad tillgänglighet och tydligare information.

Arbetet med att ta fram en förvaltningsövergripande VA-plan har initierats. VA-planen innebär en ökad service till alingsåsaren i form av tydlig och långsiktig information om kommunens utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp. Detta underlättar för fastighetsägare vid planering av nybyggnation samt vid beslut rörande VA-anläggning till följd av tillsynsärenden.

Genomföra åtgärder för att minska koldioxidutsläppen

Under hösten 2021 genomfördes en hållbarhetskampanj på samhällsbyggnadsförvaltningen. Hållbarhetskampanjen hade syftet att öka kunskapen hos medarbetarna om Agenda 2030 och kommunens policy för hållbar utveckling och att få in mer hållbarhetstänk i den dagliga verksamheten. Hållbarhet har varit en prioriterad fråga även tidigare men upplevelsen är att kampanjen medförde att frågan har fått ytterligare fokus och större spridning i verksamheten under 2022.

Alingsås kommun har varit en av 16 deltagare i branschorganisationen Svenskt Vattens pilotprojekt för beräkning av klimatpåverkan från driften av vatten- och reningsverk med tillhörande distributionssystem. De klimatberäkningar som gjorts visar på att den största

klimatpåverkan kommer från reningsverken i form av utsläpp av metangas (CH₄) och lustgas (N₂O) från slam- och vattenreningsprocesserna. Genom att optimera dessa processer kan VA-verksamheten göra stor skillnad för klimatet, vilket kommer att beaktas i projekteringen av det nya reningsverket.

I flera nya byggprojekt läggs stort fokus på Agenda 2030 och en hållbar utveckling. Som exempel kan projektet *VA-utbyggnad i Västra Bodarna* lyftas. Där har projektet tagit fram en klimatkalkyl för produktionsskedet för att analysera och hitta åtgärder för att minska koldioxidutsläppen. I produktionsskedet står anläggningsmaskiner för en stor del av utsläppen och val av miljövänlig diesel (HVO 100) kan sänka utsläppen med ca 40 %. Projektet arbetar aktivt med att använda HVO 100 i första hand, men begränsas av att tillgången minskar då efterfrågan på marknaden har ökat. Även befintlig fordonspark inom gatuverksamheten tankas om möjligt med HVO100.

Nedan följer några ytterligare exempel på vad verksamheten arbetar med för att bidra till målen i Agenda 2030.

Mål 11, Hållbara städer och samhällen.

Nämnden arbetar för att det hållbara resandet beaktas vid översiktlig samhällsplanering och vid detaljplanearbete och har ett samordnande ansvar för kollektivtrafikarbetet, inklusive utökning och tillgänglighetsanpassning av hållplatser. Befintligt GC-nät utökas och förbättras och trafiksäkerhetsåtgärder genomförs för alla i samhället där ett särskilt fokusområde är säkra skolvägar för barn. Åtgärder genomförs för att påverka allmänhetens resande i en hållbar riktning där det cykelkalas som genomfördes i slutet på augusti är ett exempel i närtid.

Mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

I planeringen för parker och i stadsmiljön ses hantering av dagvatten över, med till exempel regnbäddar och gröna miljöer som kan hantera och rena vatten bättre. Alternativa bränslen så som el ses över när nya fordon och maskiner ska införskaffas. Många handredskap har vid behov av utbyte redan bytts ut till eldrivna varianter.

Mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald.

Förvaltningen arbetar aktivt med kartläggning av invasiva arter och med att förhindra att dessa sprider sig på land och i vatten. Ängsmiljöer skapas och restaureras och odlingsytor som både gynnar människa och miljö iordningsställs. Den biologiska mångfalden ökas och bevaras genom medveten skötsel och planering.

Måluppföljning

Nedan följer uppföljning av Samhällsbyggnadsnämndens mål. En bedömning görs av nuläget enligt nedanstående signalfärger. I det fall det är möjligt görs även en prognos rörande måluppfyllelse vid årets slut.

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt Ej utvärderad

1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Nämndens mål 1	Koppling Agenda 2030	Bedömning		
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI				
Upplevelsen av företagsklimatet ska förbättras.	Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			
Beskrivning: Företagarnas upplevelse av företagsklimatet ska bland annat förbättras genom utökad bygglovsrådgivning samt genom frontdeskfunktion som är en kundservice som svarar på enklare frågor och ger övergripande information till företag och medborgare i bygglovsfrågor.				
Kommentar: Företagarnas NKI (nöjd kund index) i byggfrågor var för 2021 fortsatt lågt trots riktade insatser som utökad bemanning av telefontider, erbjudande om fysiska möten och fler antal möten inom handläggningen. Utfallet för 2022 är preliminärt och gäller ärenden som är inrapporterade till och med juni men indikerar ett fortsatt lågt resultat. För att kunna förbättra resultatet krävs ytterligare insatser där medverkan från bygglovsverksamhetens sida på informationsmöten med näringslivet är en aktivitet.				
Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI	60	Preliminärt 42	49	52

Nämndens mål 2	Koppling Agenda 2030	Bedömning
----------------	----------------------	-----------

Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar

Handläggningstiderna för lovärenden ska minska.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	
---	--------------------------------------	---

Beskrivning:

Näringslivets expansionsmöjligheter är bland annat beroende av en snabb och effektiv myndighetsutövning. Kortare handläggningstider för lovärenden leder därför mot det prioriterade målet att stärka kommunens näringsliv.

Kommentar:

Handläggningstid för en och tvåbostadshus (median) har minskat från 34 dagar 2021 till 30 dagar under första halvåret 2022. Handläggningstid för samtliga bygglovsärenden inklusive förhandsbesked och rivningslov (medelvärde) har ökat från 48 dagar under 2021 till 55 dagar under första halvåret 2022. Det ökade antalet dagar i handläggningstid beror delvis på att det har varit fler ärenden per handläggare under våren jämfört med tidigare år.

Utifrån nuvarande resultat förväntas målet uppnås vid årets slut.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	30	30	34	35
Månatlig uppföljning av handläggningstider för bygglov	50	55	48	68

Nämndens mål 3	Koppling Agenda 2030	Bedömning
----------------	----------------------	-----------

Andelen bygglovsbeslut som fattas inom lagstadgad tidsfrist ska öka	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	
---	--------------------------------------	---

Beskrivning:

Bygglovsärenden ska handläggas skyndsamt. Därför finns bestämmelser om tidsfrist för handläggning. Handläggningstiden är 10 veckor med möjlighet till ytterligare 10 veckors förlängning om det är nödvändigt p.g.a. handläggningen eller utredningen i ärendet.

Kommentar:

Av totalt 193 bygglovsbeslut under första halvåret 2022 är 186 stycken fattade inom lagstadgad tid, d.v.s 96% av besluten. Detta är lika stor andel som under 2021.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel av alla bygglovsbeslut (%) (beviljanden och avslag) som fattas utan att lagstadgad tidsfrist för handläggningstid överskrids d.v.s. utan bygglovsrabatt	98%	96%	96%	-

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Nämndens mål 4	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)		
Ökad materialåtervinning samt ökad biologisk behandling	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Beskrivning:

Omställningen till en cirkulär och ekologiskt hållbar ekonomi fordrar bland annat att mängden brännbart avfall minskar. Ett tydligt fokus på att öka mängden återvinningsmaterial och matavfall per person bidrar därför till måluppfyllelsen.

Kommentar:

Alingsås kommun har fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och undersökningar visar att vi återvinner mer med fastighetsnära insamling. För insamling av matavfall byts under 2022 till papperspåse. Studier visar att mer matavfall samlas in samt att matavfallet är renare vid användning av papperspåse. Under 2022 har öppettiderna utökats på kommunens återvinningscentraler.

Utfall för 2022 publiceras under våren 2023 vilket är skälet till att bedömning av måluppfyllelse ej kunnat göras i nuläget.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	50%	-	43%	38%

Nämndens mål 5	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet, andel (%)		
Andelen fossiloberoende fordon i kommunorganisationen ska öka.	Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna	

Beskrivning:

Ambitionerna med kommunens fordonspark ska höjas. Vid behov av fordonsbyte ska det vid upphandling av nya avtal säkerställas att andelen fossiloberoende fordon av den totala fordonsparken ökar. Fordonsenheten utreder möjligheten att elektrifiera fordonsparken under 2022. En förutsättning för en eldriven fordonspark är att laddinfrastrukturen finns på plats.

Kommentar:

Fokus ligger på att förnya kommunens fordonspark genom att avyttra bilparkens äldsta och minst miljövänliga fordon. Detta arbete kommer att fortsätta löpande. Sedan 2020 har dock utbytestakten påverkats av långa ledtider med försenade leveranser som följd. I de fall det inte är möjligt att köpa in elbilar/laddhybrider väljs bilar som kan tankas med HVO100.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet, andel (%)	50.00%	Preliminärt 56.50%	45.40%	43.50%

Nämndens mål 6	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Antal meter cykelväg i kommunen ska öka.	Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	

Beskrivning:

Goda livsmiljöer ökar i kommunen med större möjlighet till säker cykelväg, i syfte att öka cyklande och minska bilåkande. Ökat antal meter cykelväg är också ett sätt att bidra till minskat koldioxidutsläpp.

Kommentar:

Under året har 496 meter cykelväg tillkommit. Vid årets slut förväntas målet på 900 meter tillkommande cykelväg att vara uppfyllt.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	95 045	95 100	94 604	93 749
Ökning antal meter ny cykelväg, kommunal	900	496	-	-

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål 7	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng		
Öka alingsåsarnas delaktighet och insyn.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	

Beskrivning:

Att göra det möjligt att påverka samt att dela information leder till ökad delaktighet och ökad upplevelse av insyn. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska genomföra fler medborgardialoger med tydlig kommunikation kring resultat via hemsidan.

Kommentar:

En enkät om Stora torget lanserades under Potatisfestivalen och har sedan varit öppen för synpunkter under sommaren. Genom att scanna en qr-kod har allmänheten kunnat svara på en digital enkät med frågor om hur Stora torget ska utvecklas i framtiden. Enkäten är en del av projektet för omvandling av Stora torget och den ska fungera som ett arbetsmaterial i projektet. Syftet är att få en bild av alingsåsarnas önskemål och behov inför omvandlingen.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	60%	-	49%	53%

Nämndens mål 8	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)		
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)		
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, (%)		
Samhällsbyggnadsförvaltningen ska ge god service till alingsåsarna.	Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	

Beskrivning:

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inrättat en frontdeskfunktion som är en kundservice som svarar på enklare frågor och ger övergripande information till företag och medborgare i främst bygglovsfrågor. Detta ökar tillgängligheten och servicen för alingsåsarna. Att få snabba svar via e-post och telefon är också god service och etablerandet av funktionsbrevlådor ökar servicegraden.

Kommentar:

Tillgängligheten kommer att öka ytterligare under hösten då det under bestämda tider kommer att finnas personal på plats för att hjälpa besökare som kommer till förvaltningens kontor. Att få snabba svar via e-post och telefon är också en viktig del för att ge god service. Funktionsbrevlådor ökar servicegraden och minskar ledtiderna.

Mätning för 2022 är ännu inte utförd och bedömning måluppfyllelse är därför inte gjord.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, bygglov (%)	50%	-	33%	17%
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, gator/vägar(%)	50%	-	42%	33%
Andel som får svar på e-post inom en dag, bygglov (%)	100%	-	58%	100%
Andel som får svar på e-post inom en dag, gator/vägar (%)	100%	-	67%	100%
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, bygglov, andel av maxpoäng (%)	100%	-	75%	100%
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, gator och vägar, andel av maxpoäng (%)	100%	-	100%	100%

5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Nämndens mål 9	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv		
Ta fram detaljplaner enligt planprioriteringen.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	

Beskrivning:

Samhällsbyggnadsnämnden har begränsade påverkansmöjligheter för volymen nyproduktion och när i tid byggprojekt genomförs. Vid nyproduktion av byggprojekt kan samhällsbyggnadsnämnden främst påverka genom ett effektivt detaljplanearbete.

Kommentar:

Sex stycken planer har startats under året och en är antagen. 31 stycken planer är pågående.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Framdrift detaljplaner baserat på debiteringsgrad i planverksamheten (%)	75%	61%	64%	59%

Nämndens mål 10	Koppling Agenda 2030	Bedömning
-----------------	----------------------	-----------

Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut

Öka antalet tillsyner enligt plan- och bygglagen.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	
---	--------------------------------------	---

Beskrivning:

För att säkerställa att byggherren och fastighetsägaren fullgör sina skyldigheter enligt plan- och bygglagen och att ägare tar ansvar för att underhålla sina byggnader ska antalet genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut hållas på nuvarande nivå men utan konsultstöd. En stor del av besluten 2021 baserade sig på arbete som konsulterna gjorde under 2020 därav den höga siffran i utfall 2021.

Tillsyn behöver utföras med frekventa platsbesök och i tät dialog med fastighetsägarna. Nuvarande konsultavtal är med ett företag i Kiruna vilket gör att önskad kvalitet inte kan levereras i tillsynen. Med interna resurser uppnås kontinuitet i handläggningen, högre servicegrad, bättre kostnadseffektivitet och mer likvärdiga bedömningar. Fokus för tillsynen ska framöver också vara på kulturmiljö.

Kommentar:

Antalet beslut i tillsynsärenden under första halvåret 2022 är 51 stycken. Detta är helt i linje med nämndens mål och ett resultat av rekrytering av tillsynshandläggare. Under det första halvåret har 513 tillsynstimmar utförts.

Målet förväntas att vara helt uppfyllt vid årsskiftet.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut	40	51	63	25
Antal tillsynstimmar enligt plan- och bygglagen under året	1 000	513	800	-

Uppdrag

Nämnden har inte tilldelats några utpekade uppdrag i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.

Uppföljning av omedelbara åtgärder

En risk som kräver en omedelbar åtgärd är att bristfällig systematik för projektstyrning kan leda till sämre genomförda projekt. Arbete har under året skett för att systematisera den månatliga uppföljningen av investeringsprojekt. Ett mer systematiserat arbetssätt för tydligare och mer detaljerad planering av kommande investeringsprojekt med tillhörande driftskostnader är under framtagande och kommer att implementeras under hösten.

Uppföljning av internkontroll

Nedan följer uppföljning av internkontrollpunkterna i nämndens internkontrollplan.
 En bedömning görs enligt följande signalfärger.

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning

Vad kontrolleras?	Ansvarig	Frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
För långa handläggningstider bygglov						
Hanteras lovärenden inom lagstadgad tid?	Controller	Vid bokslut	Statistik från verksamhetssystem		I stort sett alla bygglovsärenden handläggs inom lagstadgad tid. Under 2020 uppgick rabatterna till följd av lång handläggningstid till drygt 730 tkr, under 2021 till ca 130 tkr och under de första 8 månaderna 2022 uppgår den summan till 120 tkr.	
Avsaknad av uppdaterade detaljplaner						
Hur många bygglov beviljas med avvikelse från detaljplanen?	Controller	Vid bokslut	Analys baserat på data som lagts in i verksamhetssystemet av handläggarna		30 st bygglov har under de första 7 månaderna beviljats med mindre avvikelse från detaljplanen.	
Bristfällig avtalsuppföljning						
Följs avtal?	Controller	Vid bokslut	Stickprov		Avtal följs regelbundet upp. Om det uppstår avvikelser som skiljer sig mot vad som är beställt förs en dialog med utföraren för att avvikelserna ska åtgärdas.	
Funktioner som ingår i verksamhetens IT-system är inte tillgängliggjorda						
Har nödvändig uppgradering av verksamhetens IT-system genomförts för att möjliggöra högre effektivitet?	Controller	Vid bokslut	Analys		Systemen är underhållna och nyheter införs som ger effekt lite längre fram i tiden.	

Vad kontrolleras?	Ansvarig	Frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
Styrande dokument saknas vid planarbetet (tex översvämnings- och skyfallskartering)						
Finns tillräckligt stöd för planarbetet?	Controller	Vid bokslut	Analys		Översvämningskartering och skyfallskartering har tagits fram, men de är inte styrande dokument, utan underlag för ställningstaganden. Klimatanpassningsplan kvarstår att genomföras. Kartläggning av risker för skred och ras samt blocknedfall saknas eller är föråldrade och ofullständiga.	En planeringsstrategi för översiktsplanen ska börja tas fram i höst.
Ofullständig tidsredovisning						
Redovisar de medarbetare som ska redovisa på projekt detta i tillräcklig omfattning och vid rätt tidpunkt?	Controller	Vid bokslut	Analys		Avvikelse har hittats inom en verksamhet men har nu åtgärdats retroaktivt.	
Säkerhetsbrister kan leda till sabotage och infiltration.						
Följs rutiner och saknas det rutiner?	Controller	Vid bokslut	Analys/stickprov		Ett kontinuerligt arbete pågår.	
Krissituationer kan medföra att samhällskritisk verksamhet ej kan upprätthållas.						
Finns krisplan och uppdateras den kontinuerligt?	Controller	Vid bokslut	Analys		Krisplaner finns och dessa uppdateras kontinuerligt.	
Att samhällsbyggande tappar fart på grund av för lågt antal antagna detaljplaner.						
Vilken debiteringsgrad har vi inom detaljplaneverksamheten?	Controller	Vid bokslut	Analys		Debiteringsgraden är ca 61% de första 7 månaderna på året och målet på 75% är inte uppnått.	Månatlig uppföljning genomförs för att kunna fånga upp felaktigheter och otillräcklig tidsredovisning.
Införda e-tjänster används inte av medborgare och verksamhetsutövare						
Vilken användningsgrad har e-tjänsterna?	Controller	Vid bokslut	Analys		E-tjänsterna används och är uppskattade till största delen.	
Begäran om allmänna handlingar hanteras inte skyndsamt						
Hanteras begäran om allmänna handlingar skyndsamt?	Controller	Vid bokslut	Stickprov		De allra flesta får svar samma dag.	

Ekonomi skattefinansierade verksamheter

Drift

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen för Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter visar på ett resultat som totalt sett ligger i linje med budget. Både positiva och negativa avvikelser mot budget förväntas dock på radnivå och stora osäkerheter finns i prognosen då bland annat ökade el- och drivmedelspriser påverkar verksamheten.

Årets investeringsprognos är nu ca 6 000 tkr lägre än budget.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse prognos/budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter	49 930	49 466	-464	31 771	32 977	-1 206
Personalkostnader	-61 814	-56 435	5 378	-35 185	-36 007	822
Lokalhyror	-4 747	-4 657	90	-3 034	-2 987	-48
Köp av tjänster	-28 426	-34 374	-5 948	-21 601	-18 477	-3 124
Utdebitering personalkostnader	29 059	25 746	-3 313	15 808	14 726	1 083
Övriga kostnader	-45 823	-41 066	4 757	-26 056	-27 708	1 652
Verksamhetens kostnader	-111 750	-110 786	965	-70 067	-70 453	385
Avskrivningar	-950	-1 450	-500	-958	-633	-325
Verksamhetens nettokostnader	-62 770	-62 770	0	-39 254	-38 109	-1 145
Kommunbidrag	62 805	62 805	0	41 870	40 905	965
Finansnetto	-35	-35	0	-29	-23	-6
Årets resultat	0	0	0	2 587	2 773	-187

Prognos och prognosförändring

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter prognosticerar totalt sett ett nollresultat för 2022. Totalt sett är prognosen för 2022 oförändrad sedan föregående prognos men på radnivå har justeringar skett. **Intäkterna** förväntas i dagsläget bli lägre än budgeterat inom GIS-verksamheten, bygglovsverksamheten och för administrativa tjänster. **Personalkostnaderna** förväntas bli drygt 5 000 tkr lägre än budgeterat och beror på oplanerade vakanser och frånvaro där ersättare inte tas in eller där tjänster blir tillsatta senare än budgeterat. Ytterligare nu kända vakanser, där ersättare inte tas in, påverkar prognosen för **personalkostnaderna** som blir lägre än föregående prognos. Till viss del påverkas även **intäkterna** då administrativa tjänster säljs till VA-verksamheten, avfallsverksamheten och Miljöskyddsnämnden. **Intäkterna** förväntas bli lägre som en följd av att kostnaderna prognosticeras bli lägre än budgeterat. Inom planverksamheten, bygglovsverksamheten och GIS-verksamheten förväntas intäkterna bli något lägre än föregående prognos.

Köp av tjänster förväntas bli **5 948 tkr** högre än budget. 2 350 tkr förklaras av att en kostnad som budgeterats under **övriga kostnader** istället bokförs under posten **köp av tjänster**. Denna justering påverkar inte den totala prognosen utan den verkliga avvikelserna är ca 3 600 tkr. Denna avvikelse beror bland annat på högre kostnader än budgeterat för utredningar inom planverksamheten. Även högre förväntade kostnader för kollektivtrafik och högre kostnader än budgeterat för konsulter inom bygglovsverksamheten påverkar prognosen. Hantering av stenar som rasat vid Nollhaga berg påverkar även prognosen då åtgärderna som genomförs är en oförutsedd kostnad som inte budgeterats. Denna kostnad var inte känd i föregående prognos och är en förklaring till att prognosen för **köp av tjänster** har ökat.

Utdebitering personalkostnader förväntas bli lägre än budgeterat och beror framförallt på att mindre tid förväntas redovisas mot planprojekt och inom gatu- och parkverksamheten än budgeterat. Detta beror på att färre personer än budgeterat tidsredovisar men även på att personer som ska redovisa tid i alla fall inte redovisar tid i den omfattning som är budgeterat. Sjukskrivningar och omfördelning av arbetsuppgifter är andra skäl till att denna post förväntas bli lägre än budgeterat. Prognosen för **utdebitering personalkostnader** är lägre än föregående prognos. Orsaken är lägre förväntad tidsredovisning på grund av nu kända vakanser samt omfördelning av arbetsuppgifter under hösten.

När det gäller **övriga kostnader** förväntas även denna post bli lägre än budgeterat. 2 350 tkr förklaras av en kostnad som var budgeterad under denna post men som bokförs under **köp av tjänster** (se även ovan). Lägre förväntad tidsredovisning påverkar denna post positivt. Högre kostnader för el och drivmedel påverkar denna post åt motsatt håll och utgör en stor osäkerhet i prognosen.

Prognosen för **avskrivningarna** är högre än budgeterat men minskar prognosen för **övriga kostnader** med motsvarande belopp.

Utfall för perioden

Utfallet för **intäkterna** är något lägre än en rakt fördelad budget. **Intäkterna** fördelas inte jämnt över året och varierar bland annat beroende på vilka bygglovsärenden som kommer in och vilka detaljplaner verksamheten arbetar med. Även planavgifter, som är en schablonavgift som tas ut i samband med att bosatta inom ett planområde ansöker om bygglov, varierar över året.

Utfallet för **personalkostnaderna** är betydligt lägre än en rakt periodiserad budget och beror främst på vakanser i verksamheten.

Utfallet för **köp av tjänster** är högre än en rakt periodiserad budget. På grund av säsongsvariationer inom vissa verksamheter så går det inte att fullt ut jämföra utfallet mot en rakt periodiserad budget. Högre kostnader går dock att se exempelvis för utredningar för detaljplaner och för kollektivtrafik.

Utfallet för **utdebitering personal** är lägre än en rakt periodiserad budget. Vakanser i verksamheten samt att personer som ska redovisa tid i alla fall inte redovisar tid i den omfattning som är budgeterat leder till ett lägre utfall.

När det gäller **övriga kostnader** så är utfallet lägre än en rakt periodiserad budget. Detta hänger till stor del ihop med att färre timmar redovisats på driften än budgeterat (se även kommentar ovan). Vägbidrag betalas ut under hösten och belastar inte resultatet i delårsbokslutet.

Utfallet för **avskrivningarna** är högre än en rakt periodiserad budget och utfallet förväntas också bli högre än budgeterat vid årets slut.

Jämförelse mellan åren

Intäkterna är totalt sett lägre 2022 jämfört med motsvarande period föregående år. Det är främst bygglovsintäkterna och intäkter för arbete med detaljplaner som är lägre jämfört med föregående år.

Personalkostnaderna är lägre jämfört med föregående år. Vakanser påverkar utfallet 2022.

Utfallet för **köp av tjänster** är högre än föregående år och påverkas bland annat av högre kostnader för kollektivtrafiken och att en kostnad som tidigare redovisats under **övriga kostnader** istället bokförs under posten **köp av tjänster**.

Utfallet för **utdebitering personal** är högre än motsvarande period 2021 och beror på att fler timmar redovisats.

När det gäller **övriga kostnader** så är utfallet lägre än motsvarande period 2021. Utfallet påverkas av den kostnad som istället redovisas under posten **köp av tjänster** men även av att till exempel kostnaderna för reparation och underhåll är högre 2022 jämfört med 2021.

Investeringar

Nedan följer budget och helårsprognos för 2022 års investeringsutgift. Större avvikelser mot budget kommenteras per rad i tabellen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/budget 2022	Delårs-bokslut 2022	Delårs-bokslut 2021	Differens utfall 2021/2022	Kommentarer prognos
Expansionsinvestering	11 950	10 226	1 724	4 028	6 103	-2 075	
Parkmiljö	470	1 158	-688	1 158			Fördyring avser stadsodling Kometgatan
Stadsmiljöåtgärder	2 500	500	2 000	24			Delvis framskjutet till 2023.
Gator och vägar	2 200	1 600	600	851			Delvis framskjutet till 2023
Cykel- och gångbanor	5 830	6 417	-587	1 791			Beror delvis på att projekt blir dyrare än budgeterat
Tillgänglighet	850	551	299	204			Delvis framskjutet till 2023
Maskiner och inventarier	100	0	100	0			Inköp görs 2023
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			
Reinvestering	25 360	23 914	1 446	6 884	12 998	-6 114	
Parkmiljö	4 170	4 045	125	1 237			Flertal projekt där några utförs med högre utgift och andra med mindre.
Naturmark	300	349	-49	229			Flertal projekt där några utförs med högre utgift och andra med mindre.
Lekplatser	3 000	3 168	-168	778			Ett av flera projekt blir dyrare än beräknat.
Stadsmiljöåtgärder	300	300	0	185			
Gator och vägar	1 500	1 436	64	297			Mindre avvikelse.
Cykel- och gångbanor	1 000	1 014	-14	558			Mindre avvikelse.
Trafiksäkerhet	100	100	0	10			
Maskiner och inventarier	10 290	9 020	1 270	2 096			Delar av inköp kommer att genomföras först under 2023 på grund av förseningar.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårs-bokslut 2022	Delårs-bokslut 2021	Differens utfall 2021/ 2022	Kommentarer prognos
Beläggning	3 000	3 000	0	219			
Samhällskritiska åtgärder	1 000	1 181	-181	1 181			Avvikelse beror på tidsförskjutning.
Digitalisering	500	100	400	0			Delar av projekt kommer att tas som en driftkostnad
Broar	200	201	-1	94			
Anpassningsinvestering	17 500	14 755	2 745	4 212	5 411	-1 199	
Stadsmiljöåtgärder	2 500	2 620	-120	2 597			Fördröjning av projekt
Cykel- och gångbanor	3 700	1 950	1 750	323			Delvis framskjutet till 2023
Trafiksäkerhet	8 150	8 827	-677	1 069			Fördröjning av projekt
Tillgänglighet	400	200	200	37			Delvis framskjutet till 2023
Samhällskritiska åtgärder	1 500	1 000	500	28			Delvis framskjutet till 2023
Digitalisering	1 250	158	1 092	158			Projekt skjuts på framtiden på grund av resursbrist
Totala utgifter	54 810	48 894	5 916	15 124	24 513	-9 389	

Prognos och prognosförändring

Årets investeringsprognos är nu ca 6 000 tkr lägre än budget. Det är ingen stor avvikelse jämfört med den fördjupade uppföljningen per sista april som var ca 2 000 tkr högre än aktuell prognos.

Utfall för perioden

Med bara 4 månader kvar på året så är utfallet till och med augusti lågt. Investeringsutgifterna har historiskt sett sällan den jämna fördelningen utan varierar stort under året och beror till exempel på antal projekt och deras omfattning. Utgifterna förväntas dock öka markant de sista månaderna under 2022 då flera större projekt genomförs.

Jämförelse mellan åren

Under 2021 var investeringstakten de första 8 månaderna högre jämfört med innevarande år. Detta beror som nämnts ovan på antal projekt och deras omfattning.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Inkomster						
Cykelvägar	3 074	4 474	1 400	0	0	0
Åtgärder kollektivtrafik	452	152	-300	0	0	0
Trafiksäkerhetsåtgärder	245	245	0	0	0	0
- varav exploatering	0	0	0	0	0	0
Totala inkomster	3 771	4 871	1 100	0	0	0

Prognos och prognosförändring

I tabellen ovan redovisas förväntade investeringsbidrag. Ansökan om bidrag för gång- och cykelvägar samt åtgärder för kollektivtrafik görs årligen och för 2022 förväntas bidragen bli totalt 1 100 tkr högre än budgeterat då stadsmiljöavtal för cirkulationen vid Stråhles allé blivit beviljat. Prognosen för åtgärder kollektivtrafik är lägre än budgeterat då en busshållplats som planerats inte kommer att byggas under året.

Utfall för perioden

Några bidrag har ännu inte betalats ut för 2022.

Jämförelse mellan åren

Under perioden januari till augusti 2021, liksom för motsvarande period innevarande år, hade inga bidrag ännu betalats ut.

Ekonomi avfallsverksamheten

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen för avfallsverksamheten visar på ett totalt resultat i linje med budget. Både positiva och negativa avvikelser mot budget förväntas dock på radnivå.

I och med det prognosticerade överskottet på **900 tkr** så kommer skulden till abonnentkollektivet att uppgå till 1 603 tkr vid 2022 års utgång.

Av budgeterade investeringsmedel förväntas **8 250 tkr** inte att förbrukas under året. Största anledningen är att hämtningsfordon inte kommer att köpas in under 2022 utan istället planeras införskaffning av fordon till 2023.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter	61 796	63 528	1 732	38 884	35 293	3 591
Personalkostnader	-16 266	-15 767	499	-10 344	-9 445	-899
Lokalhyror	0	-4	-4	-2		-2
Köp av tjänster	-23 441	-26 144	-2 703	-17 812	-16 593	-1 218
Övriga kostnader	-14 570	-14 757	-188	-8 455	-6 601	-1 854
Verksamhetens kostnader	-54 277	-56 671	-2 394	-36 613	-32 639	-3 974
Avskrivningar	-6 139	-5 834	306	-3 953	-4 444	491
Verksamhetens nettokostnader	1 380	1 023	-357	-1 682	-1 790	108
Finansnetto	-480	-123	357	-84	-242	158
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	900	0	-1 766	-2 033	266
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	-173	-900	-727	0	0	0
Reglering skattekollektivet	-727	0	727	0	0	0
Årets resultat efter reglering	0	0	0	-1 766	-2 033	266

Prognos och prognosförändring

I dagsläget prognosticeras ett resultat som är **+ 900 tkr** vilket är detsamma som det budgeterade resultatet samt föregående prognos.

Verksamhetens **intäkter** förväntas bli **1 732 tkr** högre än budgeterat. En stor ökning går att se av intäkter för hämtning av vanligt hushållsavfall samt för ökade intäkter för mottaget material som skrot och trä, som sedan säljs vidare. Nuvarande prognos är marginellt högre än tidigare prognos men prognosen är i dagsläget osäker.

Personalkostnaderna förväntas i dagsläget bli **499 tkr** lägre än budgeterat. Detta beror främst på vakanser på återvinningscentralen på Bålinge. Prognosen för **personalkostnaderna** är lägre än tidigare beroende på oplanerad personalfrånvaro.

Köp av tjänster förväntas bli **2 703 tkr** högre än budgeterat där en övervägande del av ökningen består av ökade kostnader för hantering av trädgårdsavfall. Nuvarande prognos är lägre än tidigare lämnad prognos vilket beror på att kostnadsprognosen för hantering av insamlat avfall, till exempel biologiskt material samt slam, sjunkit.

Övriga kostnader förväntas bli högre än budgeterat. En stor osäkerhet råder rörande ökade kostnader för diesel för hämtningsfordon men även för ökade kostnader för reparationer av dessa fordon.

Att **avskrivningar** visar en positiv avvikelse mot budgeterat med **306 tkr** samt att **finansnetto** visar en positiv avvikelse med **357 tkr** beror på en lägre investeringsvolym än budgeterat eftersom de hämtningsfordon som planerades att köpas in under året skjuts på framtiden. Nuvarande prognos av avskrivningar samt finansnetto är lägre än tidigare prognos.

Utfall för perioden

Det totala resultatet efter åtta månader är **– 1 766 tkr** jämfört med ett budgeterat resultat för helåret på **+ 900 tkr**

Verksamhetens **intäkter** är lägre än en rakt periodiserad budget och beror i huvudsak på lägre intäkter för slamhanteringen under perioden.

Utfallet för **personalkostnaderna** ligger lägre än en rakt periodiserad budget och detta beror på vakanser och sjukskriven personal.

Utfallet för **köp av tjänster** ligger högre än budget till och med augusti och beror framförallt på kostnader för hantering av trädgårdsavfall som inte var planerat under 2022.

Övriga kostnader är lägre än en rakt periodiserad budget och beror på att avsättning till Bålinge deponi inte genomförts men förväntas göras i samband med årsbokslutet.

Både **avskrivningar** och **finansnetto** ligger lägre än budgeterade belopp men i nivå med vad som prognosticerats då planerade inköp av hämtningsfordon skjuts på framtiden.

Jämförelse mellan åren

Intäkterna är högre under 2022 och det beror på taxehöjning samt högre intäkter på insamlat material men motverkas till viss del av minskade intäkter på deponin.

Personalkostnaderna är högre 2022 jämfört med motsvarande period 2021. Detta beror till stor del på normal löneutveckling.

Kostnaderna för **köp av tjänst** är högre under 2022 till stor del beroende på hantering av trädgårdsavfall som samlats in på Bälunge ÅVC.

Övriga kostnader är högre 2022 och beror till stor del på ökade drivmedelspriser samt ökade kostnader för påsar till den biologiska insamlingen.

Att både kostnader för **avskrivningar** och **finansnetto** sjunker 2022 jämfört med 2021 beror på att investeringsnivån varit lägre de senaste åren och att äldre investeringar succesivt blivit färdigavskrivna.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Reinvestering	10 150	1 506	8 644	517	634	-117
Fordon	9 000	0	9 000	0	0	0
Kärl	1 000	1 500	-500	511	625	-114
Container	150	0	150	0	0	0
Inventarier & maskiner	0	6	-6	6	9	-3
Anpassningsinvestering	600	1 000	-400	267	348	-81
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	0	100	0		0
Bälunge anläggning förbättring	500	1 000	-500	267	348	-81
Totala utgifter	10 750	2 506	8 244	784	982	-199

Prognos och prognosförändring

Prognosavvikelsen på **8 250 tkr** beror på att fordon inte kommer att köpas in under året utan istället planeras införskaffning av fordon till 2023. Tidigare prognos var som budgeterat.

Utfall för perioden

Utfallet är en aning lågt jämfört med prognosen för helåret men inköpen som återstår förväntas kunna genomföras.

Jämförelse mellan åren

Utfallet 2022 ligger ungefär i linje med 2021 års utfall för motsvarande period.

Ekonomi VA-verksamheten

Drift

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen för VA-verksamheten visar på ett resultat som totalt sett ligger i linje med budget. På både intäkts- och kostnadssidan återfinns dock avvikelser mot budget. Inom VA-verksamheten finns alltid risk för att behov av akut underhåll kan medföra att kostnaderna ökar. Under rådande konjunktur och pris- samt ränteutveckling är dock osäkerheterna i prognosen större än vanligt då det är mycket svårt att beräkna kostnadsnivåerna i verksamheten för bland annat el, material och kemikalier. Dessa osäkerheter kan medföra att den totala kostnadsprognosen ändras i kommande prognosuppföljningar. Verksamheten har dock tagit höjd för oförutsedda kostnader i denna prognos, vilket innebär att utfallet även skulle kunna bli bättre än prognosticerat om det sammantagna kostnadsläget skulle utvecklas gynnsammare än prognosticerat. Även på intäktssidan finns osäkerheter då intäkterna för bruksavgifter under årets första två kvartal fallit ut lägre än budgeterat och därmed också har prognosticerats till en lägre nivå. Dessa intäkter tenderar emellertid att variera mellan kvartalen och möjlighet till viss återhämtning av intäkterna finns därmed.

Årets investeringsprognos är ca 2 400 tkr lägre än budget.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårs- bokslut 2022	Delårs- bokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter	93 947	92 564	-1 383	61 157	57 553	3 604
Personalkostnader	-24 048	-23 061	987	-14 867	-13 898	-969
Lokalhyror	-357	-357	0	-250	-233	-17
Köp av tjänster	-17 339	-18 167	-828	-10 545	-14 654	4 109
Övriga kostnader	-26 726	-28 345	-1 618	-16 254	-19 023	2 769
Verksamhetens kostnader	-68 470	-69 930	-1 460	-41 915	-47 808	5 892
Avskrivningar	-20 406	-17 726	2 679	-11 171	-9 897	-1 274
Verksamhetens nettokostnader	5 071	4 908	-163	8 071	-151	8 222
Finansnetto	-2 371	-2 208	163	-1 495	-3 156	1 661
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	2 700	2 700	0	6 576	-3 307	9 884
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	0	0	0	0	0	0
Reglering skattekollektivet	-2 700	-2 700	0	0	0	0
Årets resultat efter reglering	0	0	0	6 576	-3 307	9 884

Prognos och prognosförändring

Helårsprognosen för år 2022 visar på ett årsresultat som totalt sett ligger i linje med budget men på radnivå finns både positiva och negativa avvikelser mot budget. **Intäkterna** förväntas totalt sett bli lägre än budgeterat och detta beror främst på att det i dagsläget prognosticeras lägre intäkter för bruksavgifter. Lägre **intäkter** förväntas även för debiterade anläggningsavgifter. En del av denna försämrade intäktsprognos möts dock av att verksamheten blivit beviljade ett bidrag från Länsstyrelsen för att ta fram en VA-plan. En mindre nedjustering har gjorts sedan föregående prognos med knappt 200 tkr.

Personalkostnaderna förväntas bli lägre än budgeterat. Främst beror avvikelsen på lägre kostnader på avloppsreningsverket och inom ledningen än budgeterat på grund av oplanerade vakanser. Personalkostnaderna har justerats ned ytterligare drygt 200 tkr sedan föregående prognos bland annat på grund av oplanerad vakans.

Både **köp av tjänster** och **övriga kostnader** förväntas bli högre än budgeterat. **Köp av tjänster** förväntas bli knappt 830 tkr högre än budgeterat, vilket är en uppjustering med ca

160 tkr jämfört med föregående prognos. Bland annat förväntas i dagsläget högre kostnader än budgeterat på avloppsreningsverket på grund av ökade kostnader för hantering av slam samt för transporter. Även konsultkostnaderna ökar på grund av arbete med upprättande av vattenskyddsområde för Nolhaga nödvattentäkt samt på grund av ökat behov av TV-inspektioner av ledningsnätet. När det gäller **övriga kostnader** förväntas utfallet i dagsläget totalt sett bli närmare 1 620 tkr högre än budgeterat, vilket är en försämring med drygt 1 300 tkr sedan föregående prognos. Det är främst kostnader för el som har justerats upp kraftigt i denna prognos på grund av högt utfall hittills i år samtidigt som dessa kostnader förväntas vara fortsatt höga under resten av året. I motsatt riktning går dock kostnaderna för anläggnings- och reparationsentreprenader på grund av färre akuta arbeten hittills under året. Även kostnaderna för utbyte av vattenmätare är en post som förväntas bli lägre än budgeterat på grund av långa leveranstider av vattenmätare.

På grund av förseningar i genomförda projekt förväntas **avskrivningarna** bli **2 679 tkr** lägre än budgeterat. Nuvarande prognos är därmed drygt 600 tkr lägre än föregående bedömning. Även när det gäller **finansnetto** förväntas kostnaden bli lägre än budgeterat med drygt 150 tkr av samma skäl då finansieringskostnaderna bland annat påverkas av storleken på investeringsutgiften.

När det gäller de löpande kostnaderna för ombyggnaden av Nolhaga reningsverk som belastar driften 2022 förväntas dessa bli i linje med budget totalt sett, även om det finns avvikelser mot budget på detaljnivå.

I dagsläget finns osäkerheter kring påverkan på driften när det gäller ombyggnation av Nolhaga reningsverk samt behov av akuta åtgärder. Därtill råder stor osäkerhet kring prisutvecklingen, inflationen samt ränteläget för närvarande. Det har därför tagits höjd i prognosen för oförutsedda kostnader men om dessa inte infaller kan en bättre prognos komma att lämnas senare under året.

Skulden till skattekollektivet är nu 3 755 tkr. Enligt nuvarande prognos kommer 2 700 tkr av denna skuld kunna betalas av vid 2022 års utgång.

Utfall för perioden

VA-verksamheten visar för januari-augusti ett positivt resultat. **Intäkterna** ligger lägre än en rakt periodiserad budget och lägre intäkter än budgeterat förväntas vid årets slut bland annat beroende på lägre intäkter från bruksavgifter än budgeterat.

Personalkostnaderna är lägre än en rakt periodiserad budget. Oplanerade vakanser under året påverkar utfallet.

Utfallet för **Köp av tjänst** är något lägre än en rakt periodiserad budget. Posten består av exempelvis konsultkostnader för utredningar och fördelar sig inte jämnt över året.

Övriga kostnader är lägre än en rakt fördelad budget. Posten innefattar exempelvis elkostnader, anläggnings- och reparationsentreprenader samt kostnad för utbyte av vattenmätare vilka inte är jämnt fördelade över året. Långa leveranstider för vattenmätare

innebär att kostnaden för dessa inte uppstått ännu då leverans inte skett. Detta påverkar utfallet för perioden. Färre akuta reparationsarbeten än budgeterat påverkar också utfallet.

Utfallet för **avskrivningarna** påverkas av förseningar i tidsplaner i genomförda projekt och är lägre än budgeterat. Även utfallet för **finansnetto** är något lägre än en rakt fördelad budget till följd av förseningar i tidsplaner i genomförda projekt.

Jämförelse mellan åren

Verksamhetens **intäkter** är **3 604 tkr** högre än föregående år huvudsakligen på grund av taxehöjningen mellan åren.

Personalkostnaderna är högre 2022 jämfört med motsvarande period 2021 och beror på ett ökat antal tjänster under 2022 då verksamheten anpassat sin bemanning utifrån resursbehovet.

Kostnader för **köp av tjänster** är betydligt lägre innevarande år och beror till största del på att kostnaderna kopplade till ombyggnaden av Nolhaga reningsverk var högre föregående år. Även utfallet för **övriga kostnader** var totalt sett högre föregående år, vilket även här delvis beror på kostnader kopplade till reningsverkets ombyggnad. Den största skillnaden mellan åren avser dock kostnader för reparation och underhåll inom ordinarie verksamhet – främst då ledningsnät och reningsverk – vilka var betydligt högre under föregående år då fler akuta åtgärder utfördes. En kostnadspost som däremot varit betydligt högre hittills i år är elkostnaderna vilka ökat kraftigt under 2022.

Avskrivningar för perioden är högre jämfört med 2021, vilket är en naturlig följd av en fortsatt hög investeringstakt där fler projekt genomförs och aktiveras efter hand och de totala avskrivningarna därmed kontinuerligt ökar. **Finansnettot** uppvisar en lägre kostnad jämfört med förra året. Den totala långfristiga skulden till kommunen fortsätter visserligen att öka bland annat till följd av den fortsatt höga investeringstakten men eftersom internräntan är lägre jämfört med föregående år så blir också de finansiella kostnaderna lägre.

Investeringar

Nedan följer budget och helårsprognos för VA-verksamhetens investeringsutgift. Större avvikelser mot budget kommenteras per rad i tabellen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022	Kommentarer prognos
Expansionsinvestering	48 859	52 723	-3 864	26 932	7 107	19 825	
Ledningsnät	27 809	27 543	266	15 057			
Digitalisering	950	1 730	-780	984			Förseningar har medfört att projektet delvis förskjutits från tidigare år.
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>20 100</i>	<i>23 450</i>	<i>-3 350</i>	<i>10 890</i>			
Ledningsnät	20 100	23 450	-3 350	10 890			Projekt i Stadsskogen förbrukar mer under året än budgeterat.
Reinvestering	70 041	64 555	5 486	36 894	10 492	26 402	
Vattenverk	4 700	3 949	751	3 203			Ett par projekt förskjuts helt eller delvis till 2023.
Reningsverk	16 400	17 168	-768	11 533			Avvikelsen beror på ombyggnation av rötkammare på Nollhaga reningsverk.
Ledningsnät	12 600	10 756	1 844	3 983			I dagsläget ser det inte ut som hela det avsatta beloppet kommer att användas under 2022.
Maskiner och inventarier	250	245	5	120			
Nollhaga reningsverk 4.0	36 091	29 330	6 761	17 376			Projektet kommer inte att genomföra övergripande projektering i den planerade takten.
Pumpstationer	0	3 107	-3 107	681			Avser till största delen pumpstation Markgatan. Projektet är försenat och budgeterades ursprungligen 2021.
Anpassningsinvestering	2 300	1 500	801	1 246	753	493	

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Differens utfall 2021/2022	Kommentarer prognos
Vattenverk	300	1 060	-760	992			Avvikelsen beror på att projekt blivit dyrare än ursprungligen budgeterats.
Reningsverk	0	208	-208	206			Avser oförutsett projekt.
Ledningsnät	2 000	232	1 769	48			Färre åtgärder än planerat kommer att genomföras.
Totala utgifter	121 200	118 778	2 422	65 072	18 352	46 721	

Prognos och prognosförändring

Årets investeringsprognos är nu ca 2 400 tkr lägre än budget. Det är ingen stor avvikelse jämfört med den fördjupade uppföljningen per sista april som var ca 1 600 tkr lägre än aktuell prognos.

Utfall för perioden

Utfallet på ca 65 000 tkr är lägre än förväntat om investeringsutgifterna skulle fördelas jämt under året. Investeringsutgifterna har historiskt sett sällan den jämna fördelningen utan varierar stort under året och beror till exempel på antal projekt och dessas omfattning.

Jämförelse mellan åren

Av samma skäl som ovan är det svårt att göra en användbar jämförelse mellan åren. Det som kan sägas är att investeringsutgifterna är ca 3,5 gånger högre i år jämfört med förra året. I år genomförs flera projekt på Nohaga reningsverk som står för en stor del av utgifterna. Även expansion av ledningsnät i Västra Bodarna är ett projekt som bidrar till högre utgifter under 2022.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

I samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet tar VA-verksamheten ut en anläggningsavgift från abonnenterna. Endast 5 % av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del, dvs. 95 % av den debiterade avgiften, anses vara *förutbetalda*. De förutbetalda inkomster som verksamheten fått in under året periodiseras/fördelas framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens livslängd. Dessa intäkter möter på så

sätt de kostnader verksamheten har i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

Anläggningsavgifterna delas i tabellen nedan upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/budget 2022	Delårs-bokslut 2022	Delårs-bokslut 2021	Differens utfall 2021/2022	Kommentar avv. prognos/budget
Inkomster							
Anläggningsavgifter VA	8 469	9 054	585	1 390	8 708	-7 317	Utbyggnaden i Västra Bodarna har försenats men detta kompenseras av att två stora flerbostadshus på Brogården väntas byggas tidigare än budgeterat med debitering 2022. Prognosen är dock något osäker då risk finns att Brogården försenas.
Anläggningsavgifter Exploatering VA	16 146	8 596	-7 550	2 484	1 516	968	Den huvudsakliga avvikelserna beror på att delar av VA-utbyggnaden inom område Bälunge kommer att ske senare än budgeterat.
Totala inkomster	24 615	17 650	-6 965	3 875	10 224	-6 349	

Prognos och prognosförändring

Årets prognos för anläggningsavgifter uppgår till **17 650 tkr**, vilket är **6 965 tkr** lägre än budgeterat. Prognosen har förbättrats med ca 2 100 tkr sedan föregående prognos, vilket dels beror på att högre debitering nu väntas för Bergkullegatan och dels på tillkommande anslutning av småhustomter i Sollebrunn. Den största avvikelserna mot budget väntas i samband med utbyggnad av exploateringsområden och beror främst på att delar av VA-utbyggnaden inom område Bälunge förväntas ske senare än budgeterat. Den justerade prognosen påverkar intäkterna på driften.

Utfall för perioden

Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter uppgick under perioden till **3 875 tkr** och kommer till största delen från anslutning av abonnenter i området Bergkullegatan samt från anslutning av strötomter. Utfallet är lägre än budgeterat för perioden. Debitering av

anläggningsavgifter följer den takt som fastigheter bebyggs inom kommunens VA-verksamhetsområden. Var, och i vilken takt, byggnation sker styrs av efterfrågan.

Jämförelse mellan åren

Förutbetalda intäkter är totalt **6 349 tkr** lägre innevarande år jämfört med år 2021. Föregående år var anslutningstakten hög vid Östra Färger där den största avvikelsen mellan åren på ca 6 000 tkr återfinns. Den här typen av utgifter är dock svåra att jämföra mellan åren då byggnationen kan variera kraftigt mellan olika områden, år samt rådande konjunktur.

Investeringsbidrag

Förra året beviljade Länsstyrelsen ett riktat bidrag med upp till 50% av investeringsutgiften för upprättande av pumphus inklusive installationer vid Nollhaga nödvattentäkt för att uppnå en tryggad tillgång till dricksvatten. 75% av bidraget (356 tkr) utbetalades i förskott under 2021. Åtgärden har färdigställts under 2022 och slutreglering sker senare under året då ytterligare 18 tkr väntas erhållas.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårs-bokslut 2022	Delårs-bokslut 2021	Differens utfall 2021/2022
Inkomster					0	
Bidrag pumphus, Nollhaga nödvattentäkt	0	18	18	0	356	-356
Totala inkomster	0	18	18	0	356	-356

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har annonserat fem tillsvidarejänster och anställt på samtliga. Sökanden är kvalificerade men ofta juniora i tilltänkta roller. Förvaltningen har också utökat antalet chefstjänster med en under perioden.

Arbetsmiljö

Under 2022 har det nya arbetssättet för SAM, systematiskt arbetsmiljöarbete, använts. Ett kommungemensamt årshjul för SAM är framtaget vilket gör det lättare för chefer att planera arbetsmiljöåret. Samtlig dokumentation sker via arbetsmiljösystemet Opus, vilket gör det lättare för chefer att få en överblick över arbetsmiljöarbetet och även lätt kunna redovisa arbetet för extern part, så som Arbetsmiljöverket, om nödvändigt. Utbildning i Opus har genomförts med samtliga chefer.

Inför verksamheternas arbetsplatsträffar (APT) skickas ett material ut till samtliga chefer med samlad information att förmedla vidare. Materialet ger förutsättningar att nå ut med information i organisationen på ett strukturerat sätt och ger ökad delaktighet för medarbetarna.

Cheferna följer kommunens rutin "Frisk till frisk" och uppmärksammar tidiga signaler på ohälsa, och går in med stöd och anpassningar när så krävs, i syfte att undvika sjukskrivning. Då förvaltningens personal som arbetar på kontor återgått att till största delen arbeta på arbetsplatsen är det lättare att se alla medarbetare och fånga upp tidiga signaler på ohälsa. Cheferna arbetar också systematiskt med långtidssjukskrivna för att få tillbaka dessa i arbete.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2021	2022	Differens
Total sjukfrånvaro	5,4%	8,0%	2,64%
Kvinnor	5,8%	12,0%	6,28%
Män	5,1%	5,6%	0,42%
<29 år	7,9%	7,1%	-0,74%
30-49 år	5,4%	8,3%	2,83%
50 år>	4,9%	7,8%	2,97%
Dag 1-14	2,0%	2,6%	0,60%
Dag 15-59	0,7%	1,2%	0,43%
Dag 59>	2,7%	4,3%	1,61%

*Avser perioden 1 januari - 31 juli

Samhällsspridningen av Covid-19 hade en topp kring årsskiftet och många var sjuka. Detta påverkade till störst del korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) i januari men även till viss del sjukdag 15-59 i februari. Korttidssjukfrånvaron samt sjukdag 15-59 har sedan dess sjunkit. Långtidssjukfrånvaron ökade mellan januari och mars, men har sedan sakta sjunkit. De höga sjuktalen i början av året gör att den ackumulerade sjukfrånvaron för perioden är högre än samma period förra året.

Den sammantagna ackumulerade sjukfrånvaron under första halvåret är 8 % vilket är en ökning med 2,64 procentenheter jämfört med samma period 2021.

Ordlista

Verksamhetsbegrepp

APT	Arbetsplatsträff, ett regelbundet möte på arbetsplatsen där arbetsledare och alla medarbetarna för dialog om mer övergripande frågor.
ARV	Avloppsreningsverk
Agenda 2030	Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.
E-tjänster	Offentliga e-tjänster har av Verket för förvaltningsutveckling ("Verva") definierats som en service som medborgare och företag kan använda för att uträtta olika ärenden som de har hos en offentlig myndighet. Denna service tillhandahålls som en elektronisk tjänst och erhålls till exempel med hjälp av en dator, mobiltelefon eller via avancerad telefonservice.
FNI	Fastighetsnära insamling av avfall. En service som avfallsverksamheten erbjuder där abonnenten sorterar avfallet i flera fraktioner.
GC-väg	Gång- och cykelväg
GIS	Ett Geografiskt informationssystem är programvara som hanterar insamling, lagring, bearbetning, analys och presentation av geografisk data.
Indikatorer	Kommunens mål konkretiseras av indikatorer för att vara möjliga att följa upp. Indikatorerna har ett målvärde som

beskriver vilket resultat som ska uppnås för att uppfylla de prioriterade målen.

Internkontrollplan	Internkontrollplan är en del av kommunens styrmodell. De processer/punkter som ingår i planen anses vara viktiga att regelbundet följa upp så att förvaltningen bidrar med att kommunens mål uppfylls. De processer som skall kontrolleras enligt planen identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen (se nedan).
Kolada	Statistikdatabas för kommuner.
LSG	Lokal samverkansgrupp.
Nyckeltal	En benämning på vissa tal som används för att värdera ett företag eller en organisation och dess verksamhet.
Prioriterade mål	De prioriterade målen fastställs inför ny mandatperiod och beslutas i kommunens budget, men revideras årligen vid behov i samband med budgetberedning.
Styrmodell	Styrmodellen innehåller flera olika delar som tillsammans bildar kommunens styrsystem.
VA	Vatten och avlopp
Vision 2040	Alingsås kommuns vision, "Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.", ska genomsyra alla verksamheter.
VV	Vattenverk

Väsentlighet och risk

Vid en väsentlighets- och riskanalys belyses verksamhetens processer. Det som bedöms är om det finns risker för att någonting negativt påverkar förvaltningens förmåga att bidra till kommunens övergripande mål. Identifieras en risk görs bedömningen om dess väsentlighet. Om analysen ger en hög sannolikhet för en risk samtidigt som en väsentlig skada kan uppstå kan det beslutas om en omedelbar åtgärd. Det kan även beslutas om ett åtagande eller en internkontrollpunkt.

ÅVC

Återvinningscentral (Sollebrunn och Bälinge)

ÅVS

Återvinningsstationer (ofta i anslutning till livsmedelsbutiker)

Ekonomitermer

Avskrivning	<p>När en tillgång har införskaffats med syftet att användas under en längre period, kan dess kostnad fördelas över hela perioden. När perioden har förflutit betyder det att tillgången är avskriven och inte längre utgör någon kostnad. Avskrivningar berör endast avfall och VA i detta dokument. Avskrivningar för tex gata belastar kommunstyrelsens ansvarsområde.</p>
Budget	<p>Syftet med budgetering kan beskrivas som en prognos av intäkter och kostnader inför en period. Budgeten används som ett verktyg för beslutsfattning.</p>
EIRA-indelning	<p>Investeringarna delas in i olika grupper (expansionsinvesteringar, imageinvesteringar, reinvesteringar och anpassningsinvesteringar) utifrån målet/syftet med investeringen.</p>
Fordran abonnenter	<p>Har vi en fordran på abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut inte har räckt för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.</p>
Förutbetalda intäkter	<p>Förutbetalda intäkter är inkomster du fått betalt för eller skickat faktura på och som helt eller delvis ska intäktsredovisas kommande räkenskapsår. Detta berör främst VA och anslutningsavgifter som faktureras ett år men där intäkten fördelas på kommande 25 år.</p>
Gemensamma resurser	<p>Med gemensamma resurser avses de resurser som fördelas mellan de två förvaltningarna på Sveagatan. Exempel på detta är inköpta tjänster (till Sveagatan) som städning och hyreskostnad. Syftet med att hantera dessa kostnader som gemensamma är att vi enklare och mer effektivt kan fördela ut kostnaderna.</p>

Även personella resurser ingår, såsom administration, ekonomi, och nämndsekreterare. Syftet med att ha dessa som en gemensam resurs är att ha en mer driftsäker och mer effektiv stödresursorganisation.

Intäkter

En intäkt är värdet i pengar av de prestationer som utförts under en tidsperiod, alltså värdet av periodens försäljning. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.

Verksamheterna i det här dokumentet är oftast helt eller delvis finansierade med intäkter. Det som inte finansieras med intäkter finansieras med kommunbidrag (se längre ner).

Investering

Med investeringar i det här dokumentet avses tillgångar, exempelvis infrastruktur, byggnader eller maskiner som skrivs av under flera år. Se även under avskrivningar.

Kommunbidrag

I den kommunala ekonomin menas, med kommunbidrag, det anslag som kommunfullmäktige delar ut till de skattefinansierade verksamheterna (inte Avfall och VA).

Kostnader

Ett sätt att definiera en kostnad är att beskriva det som att det är värdet av förbrukade resurser under en period. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.

Planavtal/planavgift

Detaljplaneverksamheten finansieras genom att planavtal skrivs med köpare av detaljplaneförändring eller detaljplaneupprättande. Köparen betalar för faktiska kostnader för att upprätta planen, inklusive nedlagda timmar och beställda utredningar. Ibland, och i synnerhet om det är många motparter/köpare som skall betala för detaljplanerna, tas istället en schablonavgift ut i samband med att bosatta inom ett planområde ansöker om bygglov (planavgift).

PO-pålägg (-tillägg)	Personalomkostnadstillägg går främst till pension samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. De beräknas på lönen och uppgår till ca 40% där lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgår till ca 32 % och resterande 8% i huvudsak avser avtalspension.
Resultaträkning	Det kallas för resultaträkning för att det är här som förvaltningens resultat kan utläsas genom en sammanställning av intäkter och kostnader under en räkenskapsperiod, oftast ett år. Resultatet fås genom att addera intäkterna och sedan dra bort kostnaderna och visar då om förvaltningen gjort ett överskott eller underskott. Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat.
Skuld abonnenter	Har vi en skuld till abonnenterna (Avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut varit högre än vad som krävts för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.
Utdebitering av personalkostnader	För att förvaltningen skall få betalt för utförda tjänster tidsredovisar personalen på uppdrag eller projekt. Denna tidsredovisning ger upphov till utdebitering/fakturerings av personalkostnader.